EUROPAPARLAMENTET

2004 *2009*

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

PRELIMINÄR VERSION
2005/…(INI)

16.3.2005

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

med ett förslag till Europaparlamentets rekommendation till rådet om uppgiftsutbyte och samarbete mot terroristbrott
(2005/…(INI))

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

Föredragande: Antoine Duquesne

PR_INI_art114

INNEHÅLL

Sida

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS REKOMMENDATION TILL RÅDET 3

FÖRSLAG TILL REKOMMENDATION TILL RÅDET (B6-0128/2004) 7

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS REKOMMENDATION TILL RÅDET

om uppgiftsutbyte och samarbete mot terroristbrott
(2005/0000(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna rekommendation

– med beaktande av den rekommendation till rådet som lagts fram av Antoine Duquesne för ALDE-gruppen om uppgiftsutbyte och samarbete mot terroristbrott (B6-0128/2004),

– med beaktande av det uttalande om bekämpande av terrorism som antogs av Europeiska rådet den 25 mars 2004,

– med beaktande av artikel I-51 i Fördraget om upprättande av en konstitution för Europa, där skyddet av personuppgifter behandlas[1],

– med beaktande av artikel 8 i stadgan om de grundläggande rättigheterna, där skyddet av personuppgifter behandlas,

– med beaktande av Europarådets konvention 108 om skydd för enskilda vid automatisk databehandling av personuppgifter,

– med beaktande av de principer som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter[2],

– med beaktande av artikel 114.3 och artikel 94 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor (A6-…/2005), och av följande skäl:

A. De attentat som drabbade Spanien hårt den 11 mars 2004 visar att hotet om terrordåd på europeisk mark eller mot europeiska intressen fortfarande är mycket påtagligt.

B. Efter attentaten i Madrid beslutade Europeiska rådet vid sitt möte den 18 juni 2004 att revidera EU:s handlingsplan för bekämpande av terrorism, då de tragiska händelserna i Spanien tyvärr visade att den arbetsmetod som EU tillämpat sedan 2001 och som i huvudsak vilade på en erfarenhetsmässig grund inte längre var tillräcklig utan måste ersättas av en ny och mer förutseende strategi.

C. Det måste understrykas att alla former av terrorism är brottsliga, oavsett vilka ideologiska skäl man försöker tillskriva dem, och att de därför aldrig kan försvaras. Om man vill bekämpa terrorismen på lämpligt sätt måste man dock skilja mellan de olika formerna och skaffa sig kunskap om dem.

[1] EUT C 310, 16.12.2004, s. 36.
[2] EGT L 281, 23.11.1995, s. 31.

D. För att kunna bekämpa detta gissel krävs en modern strategi som beaktar de nära kopplingar som kan finnas mellan olika terrororganisationer, t.ex. mellan terrorism och grov organiserad brottslighet, och som gör det möjligt att snabbt ingå tydliga avtal om informationsutbyte inom ramen för de transatlantiska förbindelserna, på grundval av gemensamma effektiva normer och med respekt för rättigheter.

E. Det bör inte skapas alltför många rättsliga instrument för kampen mot terrorism. I stället bör man sträva efter att göra befintliga bestämmelser enhetliga och enkla.

F. En systematisk utvärdering av den politik som förts och de resultat som uppnåtts skulle göra det möjligt att belysa de brister och genomförandeproblem som faktiskt finns, men också att ringa in de åtgärder som har visat sig effektiva.

G. Bättre samverkan mellan aktörerna på området vid utformningen av handlingsstrategier och instrument skulle möjliggöra en bättre anpassning av de åtgärder som bör vidtas i framtiden.

H. I det uttalande om bekämpande av terrorism som Europeiska rådet antog den 25 mars 2004 kräver rådet dels ett förenklat utbyte av information och underrättelser mellan medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter för att bekämpa terrorismen så effektivt som möjligt, dels att medlemsstaterna skall se till att befintliga EU-organ, framför allt Europol och Eurojust, används optimalt och systematiskt för att främja samarbetet i kampen mot terrorism, särskilt genom att förbättra flödet av underrättelser till Europol om alla aspekter av terrorism.

I. Efter Europeiska rådets uttalande den 25 mars 2004 har två initiativ tagits, dels av kommissionen, dels av Sverige, vilka båda syftar till att förbättra och förenkla informationsutbytet i kampen mot terrorismen.

J. Det mål som eftersträvas i dessa förslag bör gå hand i hand med att harmoniserade minimigarantier för dataskydd införs inom den tredje pelaren, särskilt när det gäller berörda personers tillgång till uppgifter, vilket bör ske i full överensstämmelse med de medborgerliga rättigheter som erkänns i stadgan om de grundläggande rättigheterna, i artikel 6 i EU-fördraget och i artikel I-51 i Fördraget om upprättande av en konstitution för Europa samt de principer som fastställs för detta i Haagprogrammet.

K. I sitt uttalande av den 25 mars 2004 betonar Europeiska rådet att en ytterligare utveckling av förbindelserna mellan Europol och underrättelsetjänsterna också kommer att ske[1] och att rådet anser att insamling och utbyte av underrättelser är ytterst viktigt för att bekämpa terrorism, eftersom information från rättsliga förfaranden eller polisutredningar ofta kommer för sent.

L. Att införa ett europeiskt kriminalregister är ofrånkomligen förknippat med praktiska problem, men det måste bestämt understrykas att det är absolut nödvändigt att verkligen prioritera arbetet med att nå detta mål och att sätta in det i en noga angiven och snäv tidsram.

[1] Uttalande av den 25 mars 2004 om bekämpande av terrorism, punkt 9 – Underrättelseutbyte.

1. Europaparlamentet riktar följande rekommendationer till rådet:

   a) Det är nödvändigt att agera mer förutseende i kampen mot terrorismen och inte bara reagera.

   b) Ett mer systematiskt och samordnat tillvägagångssätt bör antas och man måste alltid se till att den lagstiftning som utarbetas är konsekvent. Denna nödvändiga konsekvens förutsätter att man följer en regelrätt politisk strategi baserad på tydliga idéer.

   c) Mot denna bakgrund bör rådets åtgärder utgå från följande tre riktlinjer:

      – Att skaffa nödvändiga medel och resurser för att exakt kunna identifiera samtliga mål som man vill bekämpa, och samtidigt vara väl medveten om att terrorism inte är någon likartad företeelse, utan tvärtom ett mångfasetterat fenomen som bl.a. skiljer sig åt genom de handlingar som begås, de upphovsmän som ligger bakom och de mål som eftersträvas.

      – Att effektivisera instrumenten för bekämpande av terrorism genom att anamma en modern och realistisk strategi som bygger på en medvetenhet om de mycket starka kopplingar som ofta finns mellan olika terrororganisationer, t.ex. mellan terrorism och grov organiserad brottslighet, särskilt på det ekonomiska planet.

      – Att undvika att skapa alltfler rättsliga instrument för kampen mot terrorism och i stället sträva efter att göra befintliga bestämmelser enhetliga och enkla, bl.a. genom att genomföra systematiska utvärderingar för att bedöma bestämmelsernas effektivitet. Beslut om att anta nya bestämmelser bör inte fattas förrän det har slagits fast att de tillför ett mervärde jämfört med nuvarande bestämmelser.

   d) Aktörerna på området bör i största möjliga mån göras delaktiga i utformningen av åtgärder, så att deras praktiska erfarenhet kan beaktas och införlivas i de nya instrumenten.

   e) En handbok om goda arbetsmetoder för poliser bör antas utifrån de huvudprinciper som styr informationsutbytet, men även med hänsyn till de brottsbekämpande organens behov. I denna handbok bör ramarna för deras arbete förklaras på ett enkelt och konkret sätt, bl.a. när det gäller överföring och erhållande av information samt dataskydd.

   f) Ett instrument som kan underlätta överföring av underrättelser bör utarbetas, särskilt i samband med inrättandet av ett system för tidig varning.

   g) De befintliga bestämmelserna för skydd av personuppgifter i instrumenten inom den nuvarande tredje pelaren bör harmoniseras genom att samlas i ett enda instrument. Harmoniseringen bör utgå från följande grundprinciper, som bl.a. omfattar principerna från Haagprogrammet och som måste uppfyllas för att unionens trovärdighet inte skall skadas allvarligt:

      – De insamlade uppgifternas kvalitet och relevans måste garanteras.

– Uppgifter får endast samlas in i syfte att utföra rättsliga arbetsuppgifter.

– Uppgifter om ras eller etniskt ursprung, politiska, filosofiska eller religiösa åsikter eller övertygelser, hälsa och sexuella vanor samt uppgifter om enskilda personer som inte är misstänkta för något brott får samlas in endast om det är absolut nödvändigt och om stränga villkor är uppfyllda.

– Enskilda personer måste informeras om att det finns uppgifter som berör dem, utom när det finns viktiga skäl som talar emot detta.

– Enskilda personer måste ha rätt att få tillgång till de uppgifter som berör dem och att korrigera felaktigheter, utom när sådan tillgång äventyrar säkerheten och den allmänna ordningen eller tredje persons rättigheter och friheter eller riskerar att hindra utredningar.

– Enskilda personer måste skyddas mot oriktig användning av uppgifter.

– Uppgifternas riktighet och sekretess måste garanteras.

– Vidarebefordran av uppgifter måste ske i enlighet med gemensamma normer, bl.a. att informationskällor skall skyddas och att uppgifternas sekretess skall garanteras i alla skeden av utbytet samt efter detta.

– Det krävs en kontroll av att bestämmelserna om dataskydd följs, bland annat med hjälp av en tillsynsmyndighet.

– Alla har rätt till rättslig upprättelse och i förekommande fall ersättning om fastställda principer inte har följts.

h) Det är nödvändigt att verkligen prioritera ett snabbt inrättande av ett operativt register över straffrättsliga domar och förverkanden på europeisk nivå, dvs. ett europeiskt kriminalregister, som mot bakgrund av den senaste händelseutvecklingen är absolut nödvändigt för att bekämpa terrorism och organiserad brottslighet.

i) Även när det gäller omtvistade och komplexa frågor måste man generellt agera mycket beslutsamt och sätta in frågorna i en noga angiven och snäv tidsram, både för utarbetandet och för genomförandet av instrument, eftersom dessa instrument i likhet med det europeiska kriminalregistret anses utgöra ett verkligt framsteg i kampen mot terrorism.

j) Parlamentet måste underrättas om de fastställda tidsfristerna för utarbetandet av rättsliga instrument som skall möjliggöra registrering av bankkonton och åtgärder som syftar till att öka insynen i juridiska personer.

2. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna rekommendation till rådet, och, för kännedom, till kommissionen och Europeiska rådet.

28.10.2004

FÖRSLAG TILL REKOMMENDATION TILL RÅDET (B6-0128/2004)

i enlighet med artikel 114.1 i arbetsordningen
från Antoine Duquesne
för ALDE-gruppen
om uppgiftsutbyte och samarbete mot terroristbrott

Europaparlamentet utfärdar denna rekommendation

– med beaktande av förslaget till rådets beslut om uppgiftsutbyte och samarbete mot terroristbrott (KOM(2004)0221),

– med beaktande av utkastet till rambeslut om förenklat uppgifts- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater, särskilt i fråga om grova brott, inbegripet terroristdåd,

– med beaktande av artikel 114.1 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. Förmågan att bekämpa brott hos de myndigheter som har ansvar för brottsbekämpningen står i hög grad i relation till deras förmåga att skaffa sig och utbyta uppgifter och underrättelser i god tid.

B. Det är nödvändigt att uppnå rätt balans mellan kraven på brottsbekämpning och skyddet av uppgifter, mänskliga rättigheter och grundläggande friheter.

1. Europaparlamentet riktar följande rekommendationer till rådet:

   a) Det behövs en politisk debatt om den framtida utvecklingen av ett närmare samarbete mellan myndigheter med ansvar för brottsbekämpning och gemensamma åtgärder inom samarbetet vid brottsbekämpningen i syfte att uppdaga, förebygga och utreda brott.

   b) Parlamentet kommer att behandla dessa två förslag – förslaget till rådets beslut och det svenska initiativet – vilka kan ses som kompletterande tillvägagångssätt för uppgifts- och underrättelseutbyte.

   c) Det måste skapas ett heltäckande och sammanhållet ramverk för samarbetet vid brottsbekämpning.

   d) Samarbetet vid brottsbekämpning måste alltid åtföljas av garantier för skydd av uppgifter och grundläggande rättigheter.

2. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna rekommendation till rådet, och, för kännedom, till kommissionen och Europeiska rådet.